

❖ شرح روش

نوعی جراحی برای درمان کاهش خون رسانی سرخرگ‌های قلب به علت انسداد عروق است. هنگامی که جراح از طریق بالن (آنژیوپلاستی) قادر به رفع این انسداد نباشد از جراحی بای پس قلب استفاده می‌شود. عروق کرونر در حقیقت عروق تغذیه کننده عضله قلب هستند و وقتی که این عروق دچار تنگی می‌شوند و فرآیند خون‌رسانی دچار تداخل می‌شود، نیاز به عمل بای پس می‌شود. در بای پس با استفاده از رگ‌های جدیدی که از پا، قفسه سینه یا دست بیمار تهیه می‌شود یک مسیر فرعی برای رساندن خون به محل بعد از تنگی ایجاد می‌شود.

عروقی که به منظور پیوند بر روی شراین کرونر از آن‌ها استفاده می‌شود معمولاً از چند منبع تأمین می‌شود. یک منبع آن وریدهای ساق یا ران پا هستند و منبع دیگر یک سرخرگ در جدار داخلی قفسه سینه به نام شریان پستانی دالی است، بعضی از جراحان از سرخرگ رادیال دست نیز استفاده می‌کنند.

انواع جراحی‌ها

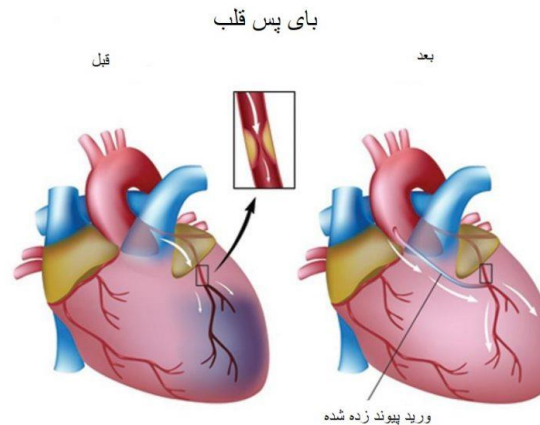
- ✓ روش با پمپ (استفاده از دستگاه قلب و ریه مصنوعی): که در این روش قلب را به طور کامل از کار انداخته و در طول عمل دستگاه کار قلب و ریه انجام می‌دهد.
- ✓ روش بدون پمپ (بدون استفاده از دستگاه قلب و ریه مصنوعی): که در این روش قلب در حال تپش عمل می‌شود و فقط موضع عمل به وسیله وسایل مخصوصی ثابت نگه داشته می‌شود.

❖ عوارض احتمالی

- ✓ عفونت: عفونت ناحیه برش جراحی قفسه سینه به خصوص در صورتی که شما چاق باشید و دیابت داشته باشید یا این عمل جراحی را قبلاً انجام داده باشید.
- ✓ حمله قلبی
- ✓ ضربان غیرعادی قلب
- ✓ نارسایی کلیه
- ✓ نارسایی ریه
- ✓ افسردگی
- ✓ تب، خستگی، درد قفسه سینه که تا شش ماه بعد از عمل ممکن است طول بکشد.
- ✓ از دست دادن حافظه و کاهش سطح هوشیاری

❖ اقدامات قبل از عمل

- ✓ پزشک خود را از کلیه داروهای مصرفی خود آگاه کنید. حتی داروهایی که بدون نسخه یا گیاهی هستند.
- ✓ یک هفته قبل از جراحی از شما خواسته می‌شود که مصرف داروهای رقیق کننده خون مانند آسپرین، ایبوپروفن، ناپروکسن و... را قطع کنید.
- ✓ قبل از جراحی باید مصرف هر گونه دخانیات از جمله سیگار را متوقف کنید.

- ✓ بای پس عروق کرونری با حداقل تنهاجم: این روش بدون استفاده از دستگاه قلب-ریه انجام می‌شود. در این روش جراح ورودی‌های کوچکی را در سمت چپ قفسه سینه بین دنده‌ها ایجاد می‌کند. از این روش تنها برای بای پس رگ‌های خونی واقع در جلوی قلب استفاده می‌شود. این روش برای همه بیماران کاربرد ندارد.

❖ دلایل انجام

مسدود شدن یک یا بیش از یکی از عروق کرونری یا عروق خون‌رسان قلب. وقتی خون کافی به قلب نمی‌رسد بیماری عروق کرونری قلب ایجاد می‌شود که منجر به درد قفسه سینه (آنژین صدری) می‌شود.

راهنمای بیمار

جراحی پیوند عروق کرونر (بای پس)

- ✓ شرایط خانه خود را به نحوی آماده کنید که پس از بازگشت از بیمارستان، شرایط آسودگی برای شما فراهم باشد.
- ✓ روز قبل از جراحی به حمام بروید و ناحیه قفسه سینه خود را چندین بار با آب و صابون شسته و موهای این ناحیه را بزدایید.
- ✓ از نیمه شب قبل از جراحی از خوردن و آشامیدن پرهیز کنید.
- ✓ در صورتی که دهان شما خشک بود می توانید با آب، دهان خود را شستشو دهید اما باید مواظب باشید که آب را نبلعید.
- ✓ در صورتی که با تجویز پزشک ملزم به استفاده از دارویی خاص بودید، آنرا بایک جرعه کوچک آب مصرف کنید.

❖ روش انجام

- ✓ پزشک جراح شما رگ های جدیدی را از قفسه سینه یا پای شما برمی دارد.
- ✓ یک سمت این رگ را به آئورت (سرخرگ بزرگی که مستقیماً از قلب خارج می شود) متصل می کند و سمت دیگر آن را بالای بخشی از رگ مسدود شده متصل می کند.
- ✓ خون با استفاده از این مسیر جدید می تواند به قلب هدایت شود.

❖ در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

- ✓ تب بالاتر از ۳۸ درجه سانتی گراد
- ✓ تپش قلب

- ✓ درد با علائم جدید یا تشدید درد ناحیه برش جراحی یا قفسه سینه
- ✓ قرمز شدن ، خروج ترشحات چرکی و خون از ناحیه زخم
- ✓ در صورت بروز هرگونه علائم نگران کننده ی دیگر

❖ فعالیت

- ✓ پس از اتمام اکو، شما می توانید به فعالیت های عادی روزانه خود بازگردید. تکنسین و پرستار اجازه ندارند درمورد نتایج آزمون شما صحبت کنند. پزشک شما را از نتایج آزمون باخبر می کند. برای اطلاع از نتایج با مطب پزشک تماس بگیرید.

- ✓ بعد از انجام اکوکاردیوگرافی از طریق مری بهتر است تا ۲۴ ساعت رانندگی نکنید.

- ✓ مدتی استراحت کنید و سپس می توانید فعالیت های معمول را از سر بگیرید.

- ✓ در صورت انجام اکوکاردیوگرافی از طریق مری تا زمانی که مطمئن نشده اید داروهای آرام بخش از بدنتان خارج شده از انجام کارهایی که نیاز به دقت دارند خودداری کنید(معمولاً ۲۴ ساعت بعد).

- ✓ پس از انجام اکوکاردیوگرافی از حمام داغ صرف نظر کنید زیرا باعث افت فشارخون می شود.

- ✓ اهمیت اجتناب از مانور والسالوا را بدانید (مانور والسالوا به معنی نگهداشتن نفس در حین تغییر وضعیت و زور زدن موقع اجابت مزاج می باشد).

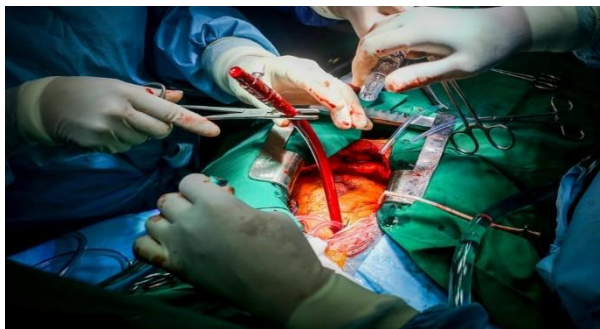
- ✓ از افرادی که در زمینه قلب و اکوکاردیوگرافی تجربه ای ندارند کمک نگیرید.

❖ رژیم غذایی و تغذیه

- ✓ از مصرف مواد غذایی محرک مانند قهوه و چای خودداری کنید.

❖ اقدامات بعد از عمل

- ✓ در صورتی که اکو مشکلی داشت در مورد اقدامات درمانی با پزشک خود مشورت نمایید.
- ✓ ممکن است نیاز به آزمایشات و اقدامات تشخیصی بیشتری با توجه به جواب اکو داشته باشد. حتماً پیگیری نمایید.
- ✓ طبق دستور پزشک داروهای تان را مصرف نمایید. از قطع داروها بدون اجازه پزشک خودداری نمایید.

تهیه و تنظیم:

گروه آموزش به بیمار و ارتقای سلامت بیمارستان مهران